

ברית הזוגיות

כעת עומדת על הפרק הצעה לחוקק חוק שלפיה גם איש ואשה שאינם נשואין כהלכה יוכלו לחיות חיים משותפים, ויוכלו למסד את הקשר ביניהם.

א. עמדת ההלכה

לפי ההלכה אסורים חיים משותפים של איש ואשה שאינם נשואים זה לזה, אפילו אם ע"פ ההלכה הם רשאים להינשא (ראה רמב"ם הל' אישות פרק א הלכה ד ושולחן ערוך אבן העזר סי' כו). כאשר בני הזוג אסורים להינשא זה לזו ע"פ ההלכה, האיסור חמור עוד יותר (וחומרתו תלויה במהות האיסור). לכן פשוט שמבחינת ההלכה אין לאפשר זוגיות בין איש לאשתו שלא על בסיס נישואין.

יותר משהדבר נחוץ לשמירה על קדושתו של כל אדם ואדם, הוא נחוץ כדי לשמור על קדושתו של העם כולו, שהוא עם שבו מסגרת הנישואין היא מסגרת קבועה והעם לא שטוף בזימה. וכפי שכותב הרמב"ם (סה"מ ל"ת שנה): "ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה. לפי שהפתוי והאונס לא יקרה אלא מעט אבל כשיהיה הענין בבחירה והסכמה ירבה זה ויתפשט בארץ". כלומר: חברה שבה ידוע שאין חיים משותפים של איש ואשה אלא במסגרת נישואין, לא יהיו בה הרבה מקרים של אונס ופיתוי. זאת תהיה חברה מקודשת. אבל חברה שבה המעשים האלה שכיחים, גם מסגרת הנישואין לא תחזיק בה מעמד. היא תהיה חברה לא מקודשת. לכן אנו מברכים בשעת הנישואין את ברכת "מקדש עמו ישראל ע"י חופה וקידושין". העובדה שאנו מקפידים על חופה וקידושין יוצרת עם קדוש.

כלומר: העובדה שאין יחסי אישות אלא במסגרת המחייבת את שני הצדדים שלא ליצור קשר עם בני זוג זרים, היא זו שיוצרת עם מיוחד וקדוש.

לכן פשוט שאין מקום על פי ההלכה לברית הזוגיות.

כאשר הדבר נעשה במסגרת ציבורית, תוך תמיכה ועידוד של הציבור, הדבר חמור אף יותר. ר' יצחק עראמה בפירושו עקידת יצחק לספר בראשית (שער עשרים), מסביר שהחומרה הגדולה של אנשי סדום הייתה שהחטא שלהם היה ציבורי. בתוך דבריו הוא מביא הצעה שהועלתה למסד במקומו את הזנות באופן שיגרום לאנשים לעבור על פחות איסורים, ושלל אותה בחריפות, שכן חטא קל כשהוא נעשה באופן ציבורי מאורגן, חמור הרבה יותר מחטא שנעשה באופן אישי, גם אם הוא חמור.

ב. יתרונות מעשיים למסגרת המחייבת דווקא נישואין

מלבד הקדושה שמסגרת הנישואין יוצרת בעם ישראל, המסגרת שעל פיה נישואין מתקיימים רק כהלכתם טומנת כמה יתרונות מעשיים:

- א. כל זוג שבא להנשא, נבדקת יהדותם וכשרותם של בני הזוג. כאשר יבאו ילדיהם להנשא, העובדה שרבנים מוסמכים חיתנו את הוריהם תהיה ראייה לכשרותם של הבנים. כך נוהגים היום רושמי הנישואין בארץ – כאשר הם רואים שרב חיתן את ההורים, הם מסתפקים בכך כראיה לכך שגם בניהם כשרים. אם יהיו זוגות שלא יתחתנו כדן תורה, הבנים יצטרכו להוכיח שם יהודים וכשרים. תוך כמה דורות יהיו כאן שני עמים, שבניו של אחד מהם לא מתחתנים עם בני העם השני.
- ב. אם כל זוג מתחתן ברבנות, יש בקורת על כך שהם לא יתגרשו אלא כהלכה. אבל אם זוג יתחתנו ללא רישום, וחתונתם תהיה כהלכה, יש חשש שהם יתגרשו שלא כהלכה, והתוצאה תהיה שבדור הבא יהיו ממזרים רבים שלא יוכלו להתחתן.

ג. שיקולים נגדיים

כנגד השיקול הזה, יש אומרים שכיון שבימינו ממילא העם אינו קדוש אלא פרוץ. וגם מסגרת הנישואין פרוצה. ולכן עדיף שהאשה לא תהיה נשואה כהלכה כדי שלא תעבור על איסור אשת איש ולא תלד ממזרים.

כמו כן אם תהיה ברית זוגיות ולא נישואין, אשה נשואה לא תוכר כידועה בצבור של אדם אחר.

שבי דרום 180 ניר עקיבא ד.נ הנגב מיקוד 8536500 טלפון 08-6847325

מיסודם של מכוני המחקר התורני:

התורה והארץ • כושרות • כת"ר • משפטי ארץ • משפט לעם • פוע"ה • צמת • שלזינגר

כמו כן אם תהיה אפשרות של ברית זוגיות, יהיה ברור שמי שבכל זאת בוחר בחיי נישואין, מבין שהמסגרת מחייבת.

ד. סיכום

מבחינה הלכתית, ברור שאין מקום לקשר בין איש לאשה שלא במסגרת נישואין. המסגרת הזאת שומרת על קדושתו של העם, והיא תשמור גם על אחדות העם לדורות הבאים.

כנגד זה יש שמעלים את השיקול, שכיון שממילא העם היום פרוץ, אין להחיל את מסגרת הנישואין.

אף על פי כן, השיקול הציבורי צריך לגבור, ואין לנו לתת יד למסגרת שכזו. מי שבוחר לעשות כן מעצמו במקום אחר בעולם (כגון קפריסין) ולהרשם בארץ כנשוי על בסיס זה, עושה את הדברים על דעת עצמו, אולם מדינת ישראל לא צריכה לתת יד לצורה של מיסוד קשר בזנות.